

ZALDERRIO

Pedro Berrioategorta Murgoitio (Apata monasterio, 1928 – Zornotza, 2018) abade izan zen, abade behargina, abade Zamorakoa, abade zigortua, sekularizatu gabe ere sekular bizia egin zuena azken arnasa eman zuen arte maite izan zuen Txaro Aranbarriren ondoan. Abuztuaren 3an hil zen Pedro Berrioategorta, irailaren 8ko eguerdian agurtuko dute betiko. Duela bi hilabete bilduak dira bere oroitzenak.

Bertikala izatetik horizontala izatera kanbiatu zen abadea

**Etxerat ezin joan ilunduan ean,
egoten ohi dira zosoenean**
Jean Martin Hiribarren

Miel A. Elustondo Zornotza

Araba, Bizkaia, Gipuzkoa eta Nafarroako 339 abadeak Franciscoen Erregimeneraren gehiegikeriak salatzeko gutuna idatziz zuten, 1960an. Espainiako gobernuak, Nuntziari eta Vatikanoko Estatu kidekarriztari bildali zioten, gutunaren historiaren jakitun zuten Pedro Berrioategorta. «Herritarrailan bat egindia egon ginen abadeok.

Serafin] Esnaola. Nik horbadaukat meritu bat... Zornotzako etorriherria nengoen, eta galduetan idaten: «Sinar u gura du k?». Nik, haitz. Eta gero, motor txikitxo bat neukanez: «Joan eta batu sinadurak herrietako abadea eta artea. Hasi Zornotzatik eta Ermuraino». Eta Zornotzatik Ermura-Mallabia, Abadiño, Zaldibar..., ha mazazpi sinaduratu niutuen. Sinadura gehien hatu zituenan iban nintzeten. Inork exzisen hatu gainbeste».

Franciscoen diktadura garaiaren zen, gain gororra. Baina gutuna klazteak, eta sinatzea, ez zen, bakarrrik, halore kontua. «Bal eta ez, ze herri mailan giros itzelaren egozen. Ahaideak de na ginen. Den horri haritan ez zegoen sindikaturik ez sortuzela, parroquia inguruko gerizpean, denhorra hartan eliza balio ex zen egon eta».

339 abadeen gutuna

339 abadeen gutunak aipu eta sona handiak bain zituen. Baxtermarru zituela esan ohi da. «Importantzia handia eduki zuen gutunak, hai. Gainera, isolatzailegina genen. Norberak k situa zueen, beste inork exer esan harik. Berbia emanda, guneukin er genueña esango nork sinatu zuen, edonori edukatu genion sinatu zeko. Ezexi Isilik egin zen denaria». Isilik egina, Espainiako Orde na Pribilekoko Azuztegiak jakin egin nahiz izan zuen, eta auzitegia delzu zituzten 339 sinatzaileak. «Eta uste ditu denok pasatu ginen. Akordia tzen

ko berbia jasoren bat ibili zuen, ez dakit zinen. Guk, erdarra gutxiginekinok, epalearen erdarari segitzeko lanak». Eta 339 sinatzaileak auzitegia deltarik, zeredozer jaldin zuen. «Zorixarrez, Ermuan abadea goenak, gutun a nork eman zion galduen sinatenean, nire bena eman zuen. Bera Ermuan zegoen ahade, baina Larrahetzekoa izan zen legez, Galdakaona gura zuen. Eta auzitegilegit pasatzen zean, eta galduen sinatenean, Galdakaona joateko aprobatxatu zuen. Nire bena eman zuen, eta kapila eman zuen, eta Galdaoko dinamitaz fabrikant». Zigorrak jaso zuten Pedro Berrioategiak. Isuna. Gehiago ere etorriko ziren gero. Esterenako, Deroko itxialdiak elkarri zuen sekaren korapiloan lotu

minarioan sartu zirenen 60 apaiz. Hilabete eman zuen bertan. Batek, frankismoaren errepresio salatu zuten; bestetik, herria rekin bat eginezzen Eliza aldarrilatu. Klerogizatearen Bizkaikoak, eta ordutakoak bezalako nazizku Eliza...

Derioko Itxialdia

Derioko itxialdia baitezpadako

izan zen Pedro Berrioategiak. Eta hantxe hadi ziren lan egitearengan

an hitz egiten ere, nahiz eta ordutako, abade batzuk lanean ari zireni. «Mea izterrian, esate baterako. Tartearen zen Periko [Solabarria], aparteko kasua. Hark sotana belaunetaraino gastatuta